

ПРАВИЛА
ЗА ОЦЕНКА НА ПОРТФЕЙЛА И ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НЕТНАТА СТОЙНОСТ НА
АКТИВИТЕ НА
ДОГОВОРЕН ФОНД „Експат Глобални Облигации“

С настоящите Правила се уреждат принципите и методите за оценка на активите, пасивите и изчисляване на нетната стойност на активите на Договорен фонд „Експат Глобални Облигации“ („Договорния фонд“ или „Фонда“) (Изм. с Реш. на СД № 266/30.07.2018 г.), организиран и управляван от Управляващо дружество „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД („Управляващото дружество“), както и системата на организация на тази дейност, правилата за избягване на конфликти на интереси и за осигуряване на защита срещу разкриването на вътрешна информация.

Правилата за оценка на портфейла и определяне на нетната стойност на активите на Договорен фонд „Експат Глобални Облигации“ (Изм. с Реш. на СД № 266/30.07.2018 г.) са приети с решение на Съвета на директорите на Управляващото дружество „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД, отразено в Протокол № 128 от 02 юни 2015 г., Протокол № 180/01.02.2017 г., Протокол № 258/16.04.2018 г., Протокол № 266/30.07.2018 г., Протокол № 315/03.04.2020 г., Протокол № 317/21.04.2020 г., Протокол № 406 от 12 юли 2023 г., Протокол № 407 от 28 август 2023 г. и Протокол № 436 от 18 декември 2025, като Управляващото дружество действа за сметка на Договорен фонд „Експат Глобални Облигации“

(Изм. с Реш. на СД № 266/30.07.2018 г.). (Изм. с Реш. на СД № 258/16.04.2018 г.) (Изм. с Реш. на СД № 317/21.04.2020 г.) Настоящите Правила могат да бъдат изменени, допълнени или заменени по решение на Съвета на директорите на Управляващото дружество, което влиза в сила след одобрение от Заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление „Надзор на инвестиционната дейност“.

Настоящите Правила уреждат процедурата и организацията на изчисляването на нетната стойност на активите за целите на:

- определяне на нетната стойност на активите на един дял, определяне на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дялове на Фонда;
- спазване на инвестиционната политика, ограниченията за инвестиране и разпределението на активите в портфейла, както и изискванията за минимални ликвидни средства и структурата на активите и пасивите на Фонда;
- спазване на разпоредбите относно разходите, свързани с дейността на Фонда, съгласно Правилата на Фонда;
- спазване на разпоредбите на ЗППЦК, ЗДКИСДПКИ, подзаконовите актове по прилагането им и всички други нормативни изисквания.

Правилата за оценка на активите се основават на:

- използване на единна и последователна система за оценяване на активите от портфейла, за вземане на решения и контрол;

- система за събиране на информация, свързана с определянето на нетната стойност на активите – източници на информация и видове;
- правила за избягване на конфликти на интереси и за осигуряване на защита срещу разкриването на вътрешна информация;
- протоколиране на обсъжданията, свързани с определянето на нетната стойност на активите, и прилагане на съответните документи към протоколите;
- изисквания към технологичното и програмното осигуряване при определяне на нетната стойност на активите;
- система за съхраняване и защита на документацията, свързана с определянето на нетната стойност на активите, на хартиен и на електронен носител.

I. Принципи и методи за оценка на активите и пасивите. Нетна стойност на активите

I. 1. Основни принципи и методи за оценка:

- Оценка на активи на ДФ „Експат Глобални Облигации“ (Изм. с Реш. на СД № 266/30.07.2018 г.), наричана по-нататък „последваща оценка“, се извършва за всеки актив, включително и за първоначално признатите към датата на оценката.
- При първоначално придобиване (признаване) на актив, оценката се извършва по цена на неговото придобиване, включваща и разходите по сделката. При този метод ценните книжа се записват (отписват) в баланса на Фонда на датата на сключването на сделката, а не на датата на прехвърляне на собствеността върху тях. Отписването на ценните книжа от баланса става по тяхната балансова стойност към датата на сключване на сделката за продажба.
- При последващо оценяване на актив – по справедлива стойност, по реда и начина, определени в настоящото приложение.
- Нетната стойност на активите и пасивите на ФОНДА се изчислява по счетоводни политики и процедури в съответствие с Международните счетоводни стандарти съгласно § 1, т. 8 от ДР от Закона за счетоводството.

I. 2. Методиката се основава на Правилата на Договорния фонд и нормативните актове, свързани с неговата дейност. Методиката включва принципите и методите за оценка на активите и пасивите на Фонда. Методите се прилагат последователно по реда, в който са описани.

A. Оценка на активите:

Оценката на активите на Договорния фонд, наричана по-нататък „последваща оценка“, се извършва за всяка ценна книга, финансов инструмент и друг актив, включително и за първоначално признатите към датата на оценката. Тяхната стойност се изчислява, както следва:

1. (Изм. с Реш. на СД № 258/16.04.2018 г.) Справедливата стойност на ценни книжа и инструменти на паричния пазар, емитирани от Република България в страната, се определя въз основа на средноаритметична от цените „купува“ за текущия работен ден, обявени от не по-малко от двама първични дилъри на държавни ценни книжа.

1.1. В случай че цената е изчислена на основата на представени брутни цени от първичните дилъри, тя се използва пряко за преоценка. При условие че цената е чиста, на основата на лихвените характеристики по периодичност и равнище на лихвените купони, тя се преобразува в брутна и след това се използва за преоценка.

1.2. При невъзможност да се приложи т. 1 за съответния работен ден, за последваща оценка се прилага най-близко установената по реда на т. 1 справедлива цена в рамките на 30-дневния период, предхождащ деня на оценката. На основата на лихвените характеристики по периодичност и равнище на лихвените купони на съответната ценна книга, се изчислява брутната цена за съответния ден на преоценка.

2. При невъзможност да се приложи т. 1 се използва методът на дисконтираните нетни парични потоци. Като основа за изчисленията се използват цените на последните издадени емисии със съответен матуритет, които първичните дилъри са задължени да котират. Тези най-нови емисии със съответен матуритет по-нататък са наричани за краткост „основни емисии“. Емисията, чиято цена трябва да бъде определена, се нарича „търсена емисия“.

За целта на изчисленията цените на основните емисии се изчисляват по реда на т. 1.

2.1. Изчислението на цените на съответните емисии чрез метода на линейна интерполация преминава през следните етапи:

- а) На основата на усреднени цени на основните емисии се формира крива на дохода;
- б) В зависимост от остатъчния срок до падежа на търсената емисия се определя местоположението ѝ спрямо най-близката предхождаща и най-близката следваща по срок основни емисии;
- в) Определя се разликата (в дни) между срока до падежа на двете основни емисии, както и разликата в дохода им до падежа;
- г) Изчислява се множител, като разликата в дохода до падежа се разделя на разликата в дните до падежа;
- д) Определя се разликата в дните до падежа на търсената емисията и предхождащата я основна емисия;
- е) Получената разлика се умножава с множителя от предходната стъпка, за да се изчисли разликата в дохода до падежа на търсената и основната емисия;
- ж) Доходът до падежа на търсената емисия се получава, като изчислената в предходната стъпка разлика в доходите се добави към доходността на основната емисия, предхождаща търсената;
- з) На основата на получения доход до падежа на търсената емисия се изчислява брутната ѝ цена, чрез използване на следната формула:

$$P = \sum_{i=1}^N \frac{C/n}{(1+r/n)^{i-1+w}} + \frac{F}{(1+r/n)^{i-1+w}}$$

където:

P – цената на ценната книга;

F – главницата на ценната книга;

C – годишният купон на облигацията;

n – брой лихвени плащания за година;

N – общ брой на лихвените плащания;

r – процент на дисконтиране (равен на дохода до падежа);

i – пореден номер на лихвеното плащане.

$$w = \frac{\text{дни до следващото лихвено плащане}}{\text{общ брой дни между две лихвени плащания}}$$

2.2. Изчислената по формулата цена е брутна и се използва пряко за последваща преоценка на съответната дългова ценна книга.

3. (Изм. с Реш. на СД № 258/16.04.2018 г.) Справедливата стойност на издадените от Република България ценни книжа и инструменти на паричния пазар в чужбина, както и на издадените от друга държава членка и трета държава, която е включена в списък, одобрен от Комисията по предложение на заместник-председателя или в списъка към чл. 8, ал. 3 от Правилата на фонда, ценни книжа и инструменти на паричния пазар, търгувани на места за търговия при активен пазар, се определя:

а) По цена на затваряне на пазара в деня на оценката, обявена в електронна система за ценова информация на ценни книжа;

б) В случай че чуждестранният пазар не работи в деня на оценката – по цена на затваряне на пазара за последния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация;

в) В случай че цената, изчислена съгласно буква „а“ – „б“ е брутна, тя се използва пряко за преоценка. При условие че цената е чиста, на основата на лихвените характеристики по периодичност и равнище на лихвените купони, тя се преобразува в брутна и след това се използва за преоценка;

г) В случай че няма сключени сделки в деня на оценката, справедливата стойност на прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар се определя по цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично от места за търговия за най-близкия ден от 30-дневния период, предхождащ деня на оценката;

д) В случаите, когато не се провежда търговия на места за търговия в работни за страната дни, справедливата стойност на прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар се определя по цената на затваряне за деня на последната търговска сесия, предхождащ деня на оценката. В случай че няма сключени сделки в деня на последната търговска сесия, предхождащ деня на оценката, справедливата стойност на тези инструменти се определя по цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично от места за търговия за най-близкия ден от 30-дневния период, предхождащ деня на оценката. При оценката на облигации и други форми на секюритизиран дълг (дългови ценни книжа) се отчита и натрупаната лихва за съответните дни;

е) При невъзможност да се приложи начинът по букви „а“ – „д“, се използва методът по т. 2.

ж) (Нова с Реш. на СД № 406/12.07.2023 г., Изм. с Реш. на СД № 407/28.08.2023 г.) Справедливата стойност на прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар, допуснати до или търгувани на места за търговия, в случай че с тях няма сключени сделки в деня, към който се извършва оценката, се определя по цена на

затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично от места за търговия за най-близкия ден от 30-дневния период, предхождащ деня, към който се извършва оценката.

Справедливата стойност на прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар, допуснати до или търгувани на места за търговия при активен пазар се извършва:

- по цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично към деня на оценката от места за търговия;
- по цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично към деня на оценката от места за търговия, от който за съответния ден е изтъргуван най-голям обем прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар в случаите, когато те са допуснати до търговия на повече от едно място за търговия;
- по цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично от места за търговия за последния работен ден, ако мястото за търговия не работи в деня, към който се извършва оценката.

з) (Нова с Реш. на СД № 407/28.08.2023 г.) За справедливата стойност на финансови инструменти на дружества, които са обявени в несъстоятелност, се използва коефициент нула, съответно се приема, че тяхната справедлива стойност е нула.

4. (Изм. с Реш. на СД № 258/16.04.2018 г.) (Изм. с Реш. на СД № 315/03.04.2020 г.) Справедливата стойност на български и чуждестранни акции и права, с изключение на борсовотърговани фондове, търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия в Република България или в чужбина, се определя:

4.1. по цена на затваряне, обявена чрез системата за търговия или в борсовия бюлетин или електронна система за ценова информация на ценни книжа;

4.2. Ако не може да се определи цена по реда на т. 4.1., цената на акциите, съответно на правата, в случай че с тях няма сключени сделки в деня на оценката, се определя по цена на затваряне, обявена чрез системата за търговия или в борсовия бюлетин или електронна система за ценова информация на ценни книжа, за най-близкия ден от 30-дневния период, предхождащ деня на оценката или деня на последната търговска сесия.

4.3. (Отм. с Реш. на СД № 258/16.04.2018 г.)

5. При невъзможност да се приложат начините за оценка на акции по т. 4, както и за акциите, които не се търгуват на регулирани пазари или други места за търговия, справедливата стойност се определя чрез последователно прилагане на следните методи:

- метод на съотношението цена – печалба на дружества аналози;
- метод на нетната балансова стойност на активите;
- метод на дисконтираните нетни парични потоци.

Тези методи се прилагат в последователността, в която са описани по-долу, при условие, че посоченият на първо място метод не може да бъде използван.

5.1. Методът на съотношението цена – печалба на дружество-аналог се състои в:

а) изчисляване стойността на акциите на оценяваното дружество чрез умножаване на неговата печалба на акция с пазарен множител. Пазарният множител изразява съотношението между цената на дружество-аналог и неговата печалба на акция;

б) печалбата на дружество-аналог и на оценяваното дружество се определя на базата на финансови отчети обхващащи най-близкия едногодишен период, считан от последния публикуван финансов отчет. Печалбата на акция се определя като чистата печалба на дружеството се раздели на общия брой акции;

в) множителят се изчислява на основата на среднопретеглена цена на сключените сделки за последния работен ден с акциите на дружеството аналог, ако обемът на сключените с тях сделки за деня е не по-малък от 0.02 на сто от обема на съответната емисия. Ако не може да се определи цена по предходното изречение, цената на акциите на дружеството аналог, се определя като средноаритметична на най-високата цена „купува“ от поръчките, валидни към момента на затваряне на регулирания пазар в последния работен ден, и среднопретеглената цена на сключените със съответните ценни книжа сделки за същия ден. Цената на акциите на дружеството аналог се определя по този ред, само в случай че има сключени сделки и подадени поръчки с цена „купува“.

г) източник на първичната информация за извършване на посочените изчисления са счетоводните отчети на публичните дружества, вписани в регистъра на КФН и БФБ, или достоверен източник на информация за съответния чуждестранен регулиран пазар или друго място за търговия;

д) начин и критерии за определяне на дружество-аналог:

- дружество-аналог е такова дружество, което осигурява достатъчно добра база за сравнение спрямо инвестиционните характеристики на оценяваното дружество.
- изборът на дружества-аналози трябва да бъде обоснован чрез сравнителен анализ и оценка на техните характеристики и степента на сходство с характеристиките на оценяваното дружество.
- дружеството-аналог се избира съгласно посочените критерии измежду дружествата, търгувани на регулиран пазар или място за търговия в държавата по седалището на емитента.
- критериите, на които задължително трябва да отговаря дружеството-аналог, са:
 - сектор от икономиката, в който дружеството оперира;
 - сходна продуктова гама;
 - да има публикувани финансови отчети, даващи възможност да бъде обхванат най-близкият едногодишен период;
 - да има сключени сделки с акциите на дружеството през текущия работен ден.
- други критерии, които се използват при аргументацията на избор на дружество-аналог, са сравним основен капитал и сходни финансови показатели.

5.2. Методът на нетната балансова стойност на активите се състои в изчисляване на стойността на акциите на оценяваното дружество като собствения капитал на дружеството (въз основа на последния финансов отчет) се раздели на общия брой акции в обръщение.

$$P = \frac{A - L - PS}{N}$$

където: P – стойността на обикновените акции на оценяваното дружество;

A – активи;

L – задължения;

PS – стойност на привилегированите акции;

N – общ брой обикновени акции в обръщ

5.3. Методът на дисконтираните нетни парични потоци се използва за определяне на стойността на една обикновена акция на дружеството, като стойността на капитала на притежателите на обикновени акции се раздели на броя на обикновените акции в обръщение.

Стойността на капитала на притежателите на обикновени акции се изчислява по два начина:

5.3.1. Метод на дисконтираните нетни парични потоци за обикновените акционери (Free Cash Flows to Equity) – чрез дисконтиране на нетните парични потоци, които остават за акционерите след посрещането на всички разходи, финансови задължения, необходими инвестиции и промени в оборотния капитал:

а) при този метод се използват нетните парични потоци, които остават след посрещането на всички разходи, покриването на финансовите задължения (включително главници и лихви по дългове на дружеството), необходимите инвестиции и промените в оборотния капитал;

б) нетните парични потоци се изчисляват, като прогнозната нетна печалба (след лихви и данъци върху печалбата):

- се увеличи с прогнозните разходи за амортизация;
- се намали/увеличи с абсолютната стойност на прогнозната промяна в нетния оборотен капитал;
- се увеличи с прогнозната стойност на нов дълг, както и постъпления от издаването на емисии привилегировани акции;
- се намали с прогнозните инвестиции в дълготрайни активи;
- се намали с прогнозните погашения по главниците на дълга;
- се намали с прогнозните дивиденди за привилегировани акции.

Използва се следната формула:

$$FCFE = NI + D - Capex - \Delta WC + ND - PP - Pr D ,$$

където: $FCFE$ – нетни парични потоци за обикновените акционери

NI – нетна печалба;

D – амортизации;

$Capex$ – инвестиции в дълготрайни активи;

ΔWC – промяна в нетния оборотен капитал;

ND – нов дълг, както и постъпления от издаването на емисии привилегировани акции;

PP – погашения по главници;

PrD – дивиденди за привилегировани акции.

в) при този метод нетните парични потоци се дисконтират с цената на финансиране със собствен капитал;

г) цената на финансиране със собствен капитал е изискуемата норма на възвръщаемост на обикновените акционери и се дефинира по следните начини:

- чрез безрисковия лихвен процент плюс рискова премия:

$$k_e = k_{RF} + RP$$

където k_e – цената на финансиране със собствен капитал;

k_{RF} – безрисковия лихвен процент;

RP – рискова премия.

- чрез метода на оценка на капиталовите активи (Capital Asset Pricing Model -CAPM):

$$k_e = k_{RF} + (k_m - k_{RF})\beta$$

където: k_e – цената на финансиране със собствен капитал;

k_{RF} – безрисковия лихвен процент;

$(k_m - k_{RF})$ – пазарната рискова премия;

k_m – очакваната възвращаемост на пазара;

β – бета коефициент.

- чрез метода на дисконтираните парични потоци:

$$k_e = \frac{D_1}{P_0} + g$$

където: k_e – цената на финансиране със собствен капитал;

D_1 – очаквания следващ дивидент за една обикновена акция;

P_0 – цена на една обикновена акция;

g – очаквания темп на растеж.

5.3.2. Метод на дисконтираните парични потоци за фирмата (Free Cash Flows to the Firm) – чрез дисконтиране на нетните парични потоци за всички акционери и други инвеститори, намалени с всички дългове на компанията и други вземания на инвеститорите, различни от акционерите. Използват се нетните парични потоци за всички инвеститори във фирмата –

притежатели на акции, дълг и преференциални акции. Нетните парични потоци се изчисляват по следните два начина:

а) При първия начин нетните парични потоци се изчисляват, като прогнозната печалба преди лихви и след данъци върху печалбата:

- се увеличи с прогнозните разходи за амортизация,
- се намали с прогнозната промяна в нетния оборотен капитал,
- се намали с прогнозните инвестиции в дълготрайни активи.

Използва се следната формула:

$$FCFF = EBIT \times (1 - t) + D - Capex - \Delta WC,$$

където: $FCFF$ – нетни парични потоци за фирмата;

$EBIT$ – печалба преди лихви и данъци;

t – данъчна ставка;

D – амортизации;

$Capex$ – инвестиции в дълготрайни активи;

ΔWC – промяна в нетния оборотен капитал.

б) При втория подход се използва следната формула:

$$FCFF = FCFE + Int \times (1 - t) + PP - ND + PrD$$

където: $FCFF$ – нетни парични потоци за фирмата;

$FCFE$ – нетни парични потоци за обикновените акционери;

Int – разходи за лихви;

t – данъчна ставка за фирмата;

PP – погашения по главници;

PrD – дивиденди за привилегирани акции;

ND – нов дълг, както и постъпления от издаването на емисии привилегирани акции;

в) нетните парични потоци се дисконтират със среднопретеглената цена на капитала на дружеството. При определянето на относителните дялове на различните източници на капитал се използват пазарните им стойности;

г) среднопретеглената цена на капитала на дружеството се определя чрез следната формула:

$$WACC = k_e \times \left(\frac{E}{E + D + PS} \right) + k_d \times (1 - t) \times \left(\frac{D}{E + D + PS} \right) + k_{ps} \times \left(\frac{PS}{E + D + PS} \right),$$

където: $WACC$ – среднопретеглената цена на капитала;

k_e – цената на финансиране със собствен капитал;

k_d – цената на финансиране с дълг, преди да е отчетен данъчния ефект от разходите за лихви;

t – данъчната ставка за фирмата;

k_{ps} – цената на финансиране с привилегирани акции;

E – пазарна стойност на акциите на компанията;

D – пазарната стойност на дълга на компанията;

PS – пазарната стойност на привилегированите акции на компанията.

Когато пазарната стойност на дълга не може да бъде определена, се използва балансовата му стойност.

5.3.3. Всеки един от методите за определяне на стойността на акционерния капитал може да използва един от двата модела на дисконтиране:

а) постоянен темп на растеж, при който се приема, че ръстът на фирмата е постоянен и стабилен;

Формулата, която се използва е:

$$P_0 = \frac{FCF_1}{r - g},$$

където: P_0 – настоящата стойност на свободните парични потоци;

FCF – или FCFE или FCFF;

r – съответната норма на дисконтиране;

g – постоянният темп на разстеж на компанията.

б) двустепенен темп на растеж, при който се приема, че съществуват два периода. За първия период се прави прогноза за нетните парични потоци за всяка година поотделно, а за втория период се приема, че нетните парични потоци ще нарастват с устойчив темп или ще останат постоянни.

Формулата, която се използва, е:

$$P_0 = \sum_{t=1}^{t=n} \frac{FCF_t}{(1+r)^t} + \frac{P_n}{(1+r)^n},$$

където: P_0 – настоящата стойност на свободните парични потоци;

FCF_t – или FCFE или FCFF през година t ;

r – съответната норма на дисконтиране през първия период;

P_n – стойността на свободните парични потоци в началото на втория период на устойчив ръст. P_n се изчислява по следния начин:

$$P_n = \frac{FCF_{n+1}}{r_n - g_n},$$

където: r_n – съответната норма на дисконтиране през периода на постоянен ръст;

g_n – постоянният темп на растеж на компанията. Когато се приема, че през втория период нетните парични потоци ще останат постоянни, то тогава $g_n=0$.

5.4. Последваща оценка на акции, придобити в следствие от увеличение на капитала със средства на дружеството емитент или от разделяне на съществуващите акции, се извършва както следва:

а) в случаите на придобиване на (нови) акции от дадено дружество вследствие на увеличение на капитала със средства на дружеството (дивиденд под формата на акции), се признава вземане от датата, от която притежателите на акции на дружеството нямат право на акции от увеличението на капитала – датата след която сключени сделки с акциите не въздействат върху правото за придобиване на нови акции до датата на регистриране на увеличението на капитала и вписването му в депозитарната институция;

Стойността на вземането е равна на произведението от броя нови акции и цената на една нова акция.

$$R = N_n \times P_n,$$

където: R – вземане;
 N_n – брой нови акции;
 P_n – цена на една нова акция.

Цената на една нова акция се получава като последната цена на оценка на една „стара“ акция бъде разделена на сумата от броя нови акции, придобити срещу една „стара“ акция и една 1 „стара“ акция.

$$P_n = \frac{P_0}{(N_r + 1)},$$

където: P_n – цена на една нова акция;
 P_0 – последна цена на оценка на една „стара“ акция;
 N_r – брой нови акции за една „стара“ акция.

От датата на вписване на новите акции в депозитарната институция до датата на въвеждане за търговия на регулиран пазар или друго място за търговия новите акции се признават по цена, изчислена по следната формула:

$$P_n = \frac{P_0}{(N_r + 1)}$$

където: P_n – цена на една нова акция;
 P_0 – последна цена на оценка на една „стара“ акция;
 N_r – брой нови акции за една „стара“ акция.

След въвеждане за търговия съответното място за търговия на новите акции, последващата им оценка се извършва съгласно методите за оценка на ценни книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия.

б) в случаите на придобиване на (нови) акции от дадено дружество в резултат от разделянето на вече съществуващите акции (сплит) се признава вземане от датата, от която новите акции са вече отделени от съществуващите акции – датата, след която сключени сделки с акциите не въздействат върху правото за придобиване на новите акции до датата на регистриране на новия брой акции в депозитарната институция:

Стойността на вземането е равно на произведението на броя нови акции и цената на една нова акция.

Цената на една нова акция се получава като последната цена на оценка на една „стара“ акция бъде разделена на броя нови акции, придобити срещу една „стара“ акция.

$$R = N_n \times P_0 \times \frac{1}{N_r},$$

където: R – вземане;
 N_n – брой нови акции;
 P_0 – последна цена на оценка на една „стара“ акция;
 N_r – съотношение на сплита.

От датата на вписване на новите акции в депозитарната институция до датата на въвеждане за търговия на съответното място за търговия новите акции се признават по цена, изчислена по следната формула:

$$P = P_0 \times 1 / N_r$$

където: P – цена на нова акция;
 P_0 – последна цена на оценка на една „стара“ акция;
 N_r – съотношение на сплита.

След въвеждане за търговия на регулиран пазар на новите акции, последващата им оценка се извършва съгласно методите за оценка на ценни книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия.

5.5. (Изм. с Реш. на СД № 407/28.08.2023 г.) Гореизброените методи по т. 5.1, 5.2, 5.3. и 5.4 за определяне на справедливата стойност на ценните книжа могат да бъдат коригирани с коефициенти, обосновани на базата на данни и обстоятелства, представляващи съответно разкрита вътрешна информация по смисъла на текстовете в Наредба № 2 от 09.11.2021 г. за първоначално и последващо разкриване на информация при публично предлагане на ценни книжа и допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар.

5.6. (Отм. с Реш. на СД № 258/16.04.2018 г.)

6. (Отм. с Реш. на СД № 315/03.04.2020 г.)

7. В случаите на придобиване на права от дадено дружество при увеличение на капитала чрез емисия на акции се признава вземане (на права) от датата, от която притежателите на акции в дружеството нямат право да получат права за записване на акции от увеличението

на капитала (датата, след която сключени сделки с акциите не въздействат върху правото за придобиване на права), до датата на регистриране на правата в депозитарната институция.

Стойността на вземането се изчислява на основата на следната формула:

$$R_r = N \times P_r$$

където: R_r – вземане;
 N – брой права;
 P_r – цена на право.

Цената на правото се изчислява чрез следната формула:

$$P_r = P_l - \frac{P_l + P_i \times N_r}{N_r + 1}$$

където: P_r – цена на право;
 P_l – цена на последна оценка на акцията (преди отделянето на правата);
 P_i – емисионна стойност на новите акции;
 N_r – брой акции в едно право.

От датата на регистрация на правата в депозитарната институция, същите се признават като актив в портфейла по цена определена по формулата по-горе.

7.1. (Изм. с Реш. на СД № 141/18.11.2015 г.) При невъзможност да се приложат начините за оценка по т. 4 последващата оценка на права се извършва по цена, представляваща разлика между цената на съществуващите акции на дружеството, определена според изискванията на т. 4 и емисионната стойност на новите акции от увеличението на капитала, умножена по съотношението на броя акции в едно право.

7.2. От датата на записване на акциите в резултат на упражняване на правата до датата на регистриране на увеличението на капитала и вписването му в депозитарната институция записаните акции се отразяват като вземане, което се формира, като броят на записаните акции се умножи по сумата от стойността на едно право по последната оценка преди записването на акциите, разделена на броя акции в едно право и емисионната стойност на една акция.

$$Rr = N_n \times \left(P_i + \frac{P_r}{N_r} \right)$$

където: R_r – вземане;
 N_n – брой записани акции;
 P_i – емисионна стойност на акция;
 P_r – стойност на едно право;
 N_r – брой акции в едно право.

От датата на записване на акциите в резултат на упражняване на правата до датата на заплащане на емисионната им стойност възниква задължение към дружеството – емитент.

7.3. От датата на вписване на новите акции в депозитарната институция до датата на въвеждане за търговия на съответното място за търговия новите акции се признават по цена, изчислена по следната формула:

$$P = P_i + \frac{P_r}{N_r}$$

където: P – цена на акцията;
 P_i – емисионна стойност на акция;
 P_r – стойност на едно право и
 N_r – брой акции в едно право.

След въвеждане на новите акции за търговия на съответното място за търговия, последващата им оценка се извършва съгласно методите за оценка на ценни книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия.

7.4. В случаите, в които се придобиват акции от акционерно дружество вследствие на първично публично предлагане, акциите се признават от датата на регистрацията им в депозитарната институция. Последващата оценка на акциите от датата на регистрацията им в депозитарната институция до датата на допускане на акциите за търговия на съответното място за търговия се извършва по цена, равна на сумата от емисионната стойност на една акция. След въвеждане на акциите за търговия на съответното място за търговия последващата им оценка се извършва съгласно методите за оценка на ценни книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия.

Предходните правила се прилагат съответно и при записване на акции от непублично акционерно дружество, за които не се предвижда последваща регистрация за търговия на регулиран пазар или друго място за търговия (доколкото това е допустимо от правилата на Фонда), като от датата на записване на акциите до вписване на увеличаването на капитала в търговския регистър записаните акции се отразяват като вземане в размер, равен на платената емисионна стойност, а след датата на вписване на увеличаването на капитала в търговския регистър, последващата оценка на акциите се извършва по реда на т. 5 по-горе.

7.5. В случаите, в които се придобиват акции при учредяване на ново акционерно дружество, акциите се оценяват по емисионната им стойност до датата на допускане на акциите за търговия на съответното място за търговия. След въвеждане на акциите за търговия на съответното място за търговия последващата им оценка се извършва съгласно методите за оценка на ценни книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия.

В случай че се записват акции при учредяване на ново акционерно дружество, за които не се предвижда последваща регистрация за търговия на регулиран пазар или друго място за търговия (доколкото това е допустимо от правилата на Фонда), те се оценяват по емисионната им стойност до датата на вписване на дружеството в търговския регистър. След вписването, последващата оценка на акциите се извършва по реда на т. 5 по-горе.

7.6. В случаите на придобиване на права от дадено дружество при емисия на варанти с базов актив бъдеща емисия от акции на дружеството се признава вземане (на права) от

датата, от която притежателите на акции в дружеството нямат право да получат права за записване на варианти (датата, след която сключени сделки с акциите не въздействат върху правото за придобиване на права), до датата на регистриране на правата в депозитарната институция.

Стойността на вземането се изчислява на основата на следната формула:

$$R_r = N \times P_r,$$

където: R_r – вземането;
 N – броят на правата;
 P_r – цената на правото.

Цената на правото се изчислява чрез следната формула:

$$P_r = P_l - \frac{P_l + (P_i + P_w) \times N_r}{N_r + 1}$$

където: P_r – цената на правото;
 P_l – цената на последната оценка на акцията (преди отделянето на правата);
 P_i – емисионната стойност на акциите от базовия актив (цената на упражняване на вариантите);
 P_w – емисионната стойност на вариантите;
 N_r – броят на вариантите в едно право.

От датата на регистрация на правата в депозитарната институция, същите се признават като актив в портфейла на Фонда по цена, определена по посочената формулата по-горе.

7.6.1. При невъзможност да се приложат начините за оценка по т. 4 справедливата стойност на права при емисия на варианти се определя по цена, представляваща разлика между цената на съществуващите акции на дружеството, определена според изискванията на т. 4 съответно т. 5 и сбора на емисионната стойност на акциите от базовия актив и емисионната стойност на вариантите, умножена по съотношението на броя на вариантите в едно право.

7.6.2. От датата на записване на вариантите в резултат на упражняване на правата до датата на регистриране на вариантите и вписването им в депозитарната институция записаните варианти се отразяват като вземане, което се формира, като броят на записаните варианти се умножи по сумата от стойността на едно право по последната оценка преди записването на вариантите, разделена на броя на вариантите в едно право и емисионната стойност на един вариант.

$$R = N_n \times \left(P_w + \frac{P_r}{N_r} \right),$$

където: R – вземането;
 N_n – броят на записаните варианти;
 P_w – емисионната стойност на един вариант;
 P_r – стойността на едно право;

Nr – броят на вариантите в едно право.

От датата на записване на вариантите в резултат на упражняване на правата до датата на заплащане на емисионната им стойност възниква задължение към дружеството – емитент.

7.6.3. От датата на вписване на вариантите в депозитарната институция до датата на въвеждане за търговия на съответното място за търговия, вариантите се признават по цена, изчислена по следната формула:

$$P = P_w + \frac{P_r}{N_r},$$

където: P – цената на варианта;

Pw – емисионната стойност на един вариант;

Pr – стойността на едно право;

Nr – броят варианти в едно право.

След въвеждане на вариантите за търговия на съответното място за търговия справедливата им стойност се определя съгласно методите за оценка на ценни книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия.

8. (Изм. с Реш. на СД № 258/16.04.2018 г.) (Изм. с Реш. на СД № 315/03.04.2020 г.) Последваща оценка на дялове на колективни инвестиционни схеми по чл. 38, ал. 1, т. 5 от ЗДКИСДПКИ, с изключение на борсовотъргувани фондове, включително в случаите на временно спиране на обратното изкупуване, се извършва по последната обявена цена на обратно изкупуване. Последваща оценка на дялове на договорен фонд, който не е достигнал минималния размер на нетната стойност на активите по чл. 9, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ, се извършва по последната определена и обявена емисионна стойност на един дял, намалена с размера на предвидените в правилата на договорния фонд разходи по емитирането и по обратното изкупуване на един дял.

8.1. (Изм. с Реш. на СД № 315/03.04.2020 г.) Последваща оценка на акции и дялове, издавани от борсовотъргувани фондове и други борсовотъргувани продукти (ETFs, ETNs и ETCs), включително дялове на колективни инвестиционни схеми по чл. 38, ал. 1, т. 5 от ЗДКИСДПКИ, се извършва по последната определена и обявена от съответния издател нетна стойност на активите на един дял/акция. При съществуващи ограничения за покупка и обратно изкупуване, в резултат на които Фондът не може да закупи или продаде акциите или дяловете на първичен пазар (директно от и към издателя), то финансовите инструменти се оценяват по цена на затваряне на сключените с тях сделки на регулиран пазар, на който се търгуват дяловете и акциите на ETFs, ETNs и ETCs, обявена чрез системата за търговия или в борсовия бюлетин, за последния работен ден.

9. (Изм. с Реш. на СД № 258/16.04.2018 г.) Последваща оценка на български и чуждестранни корпоративни, ипотечни или общински облигации, допуснати до или търгувани на регулиран пазар на ценни книжа в Република България или в чужбина:

а) По цена на затваряне на пазара в деня на оценката, обявена в електронна система за ценова информация на ценни книжа.

б) В случай че чуждестранният пазар не работи в деня на оценката – по цена на затваряне на пазара за последния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация.

в) В случай че цената, изчислена съгласно б. „а“ и „б“, е брутна, тя се използва пряко за преоценка. При условие че цената е чиста, на основата на лихвените характеристики по периодичност и равнище на лихвените купони, тя се преобразува в брутна и след това се използва за преоценка. В случаите, когато се определя справедлива стойност на облигации, по които предстои плащане на лихва, и публикуваната в борсовия бюлетин цена на затваряне е нетна, последващата оценка се формира, като към обявената в бюлетина цена се прибави дължимият лихвен купон към датата на извършване на оценката:

Стойността на натрупаната лихва се определя чрез използването на следната формула:

$$AccInt = F * \frac{C}{n} * \frac{A}{E}$$

където: AccInt – е натрупаният лихвен купон;

F – е главницата (номиналната стойност) на облигацията;

C – годишният лихвен купон;

n – броят на лихвените плащания в годината;

A – изминалите лихво-дни от началото на лихвения период до датата на изчисленията. Дните се изчисляват на база 30 дни в месец или реален брой дни в зависимост от регламентацията в проспекта за съответната емисия;

E – броят дни в текущия лихвения период. Дните се изчисляват на база 360, 364, 365, 366 дни в годината или реален брой дни в зависимост от регламентацията в проспекта за съответната емисия.

Към нетната цена се добавя натрупания лихвен купон към деня на извършване на оценката и изчислената брутна цена се използва за последваща оценка на облигацията.

г) В случай че няма сключени сделки в деня на оценката, справедливата стойност на прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар се определя по цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично от места за търговия за най-близкия ден от 30-дневния период, предхождащ деня на оценката.

д) В случаите, когато не се провежда търговия на места за търговия в работни за страната дни, справедливата стойност на прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар се определя по цената на затваряне за деня на последната търговска сесия, предхождащ деня на оценката. В случай че няма сключени сделки в деня на последната търговска сесия, предхождащ деня на оценката, справедливата стойност на тези инструменти се определя по цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично от места за търговия за най-близкия ден от 30-дневния период, предхождащ деня на оценката. При оценката на облигации и други форми на секюритизиран дълг (дългови ценни книжа) се отчита и натрупаната лихва за съответните дни.

е) При невъзможност да се приложи начинът по т. 9, а) – д) се използва методът по т. 2.10. (Изм. с Реш. на СД №258/16.04.2018 г.) Справедливата стойност на влоговете в

банки, парите на каса и краткосрочните вземания се оценяват към деня на оценката, както следва:

- а) Срочните и безсрочните влогове, парите на каса – по номинална стойност;
- б) Краткосрочните вземания без определен лихвен процент или доход – по себестойност;
- в) Краткосрочните вземания с определен лихвен процент или доход – по себестойност.

11. (Отм. с Реш. на СД № 258/16.04.2018 г.)

12. (Изм. с Реш. на СД № 258/16.04.2018 г.) Последваща оценка на деривативни финансови инструменти с базов актив ценни книжа, допуснати до или търгувани на функциониращи редовно, признати и публично достъпни чуждестранни регулирани пазари, се извършва по реда на т. 6.

12а. (Отм. с Реш. на СД № 258/16.04.2018 г.)

13. При невъзможност да бъдат приложени т. 12 при формиране на справедливата стойност на опции, допуснати до или търгувани на регулирани пазари или други места за търговия, справедливата стойност се определя като се използва подходът на Black-Scholes за определяне на цена на опция. Моделът Black-Scholes третира оценката на опции за покупка (кол опции), поради това формирането на стойността на пут опцията ще е функция на цената на кол опция за съответния актив при същите условия.

Формула за определяне на цената на пут опция:

$$P = C + Xe^{-rT} - S_0$$

където: С – Цената на кол опцията, изчислена по модела на Black-Scholes;

X – Цената на упражняване на опцията (Strike price);

e – 2.71828, основата на натуралната логаритмична функция;

r – Безрисков лихвен процент;

T – Срок до падежа на опцията в години;

Xe^{-rT} = PV (X) – настоящата стойност на цената на упражняване на опцията;

S_0 – Текуща цена на базовия актив (този, за който е конструирана опцията).

Изчисляване на „C“ – цената на кол опцията за съответния актив със същите параметри (формула на Black-Scholes):

$$C_0 = S_0 N(d_1) - Xe^{-rT} N(d_2)$$

където:

$$d_1 = \frac{\ln(S_0 / X) + (r + \sigma^2 / 2)T}{\sigma \sqrt{T}}$$

$$d_2 = d_1 - \sigma \sqrt{T}$$

и където: C_0 – Текуща стойност на кол опцията;

S_0 – Текуща цена на базовия актив;

$N(d)$ – Вероятността един случаен опит върху стандартното нормално разпределение да има стойност по-малка от d . Съответните стойности могат да се намерят в таблици със стойностите на нормалното разпределение;

X – Цената на упражняване на опцията;

e – 2.71828, основата на натуралната логаритмична функция;

r – Безрисков лихвен процент;

T – Срок до падежа на опцията в години;

$Xe^{-rT} = PV(X)$ – настоящата стойност на цената на упражняване на опцията;

$\ln$ – Функцията натурален логаритъм;

σ – Стандартното отклонение на нормата на възвращаемост на годишна база (постоянно капитализирана) на базовия актив (волатилност).

Стандартното отклонение на нормата на възвращаемост за n наблюдения се изчислява по формулата:

$$\sigma^2 = \frac{n}{n-1} \sum_{t=1}^n \frac{(r^t - \bar{r})^2}{n},$$

където $\bar{r}$ е средната възвращаемост за периода на извадката. Нормата на възвращаемост в деня t се определя в съответствие с постоянната капитализация като $r_t = \ln(S_t/S_{t-1})$.

13а. При невъзможност да бъдат приложени т. 11 при формиране на справедлива стойност на варанти, допуснати до или търгувани на регулирани пазари или други места за търговия, или търгувани на извънборсови пазари, справедливата стойност се определя като се използва формулата по т.13 за изчисляване на цената на опции за покупка (кол-опции).

14. При невъзможност да бъде приложена т. 11 при формиране на справедлива стойност на фючърси, допуснати до или търгувани на регулирани пазари или други места за търговия, справедливата стойност се определя по следния начин:

$$F = \{S - PV(D,0,T)\} * (1+Rf)^T,$$

където: F – цена на фючърс контракт;

S – спот цена на базов актив;

$PV(D,0,T)$ – настояща стойност на очакван дивидент

Rf – безрисков лихвен процент;

T – брой дни на контракта, разделен на 365.

14а. Последващата оценка на деривативни финансови инструменти търгувани на извънборсови пазари се извършва по цена „купува“ на маркет-мейкър при затваряне на

пазара в работния ден, предхождащ датата на оценката. При невъзможност да бъде приложено посоченото правило:

14а.1. Справедлива стойност на опции, търгувани на извънборсови пазари, се определя като се използва формулата по т. 13;

14а.2. Справедлива стойност на валутните форуърдни договори се определя като се използва формулата по-долу. Когато срокът до падежа на валутните форуърдни договори е по-малък от 1 месец и в случай че са налице незначителни разлики по отношение на стойностите на лихвените проценти, поради краткия срок и пренебрежимо малкото влияние на дисконтовите фактори се приема, че форуърдният валутен курс към датата на определяне на справедливата стойност (t) е равен на текущия спот валутен курс.

$$V_t = \frac{N}{1 + i_A(t - T)} \left(\frac{C}{1 + i_B(t - T)} + \frac{P}{1 + i_B(t - T)} \right)$$

където:

- V_t – стойност на форуърдния договор;
- N – размер на форуърдния договор;
- C – текущия спот курс между двете валути;
- P – форуърден валутен курс, договорен при сключването на форуърдния договор;

И двата валутни курса се изразяват като единици валута В за една единица валута А.

- i_A – безрисков лихвен процент за валута А;
- i_B – безрисков лихвен процент за валута В;
- T – дата на падеж на форуърдния договор;
- t – текуща дата.

14а.3. Справедливата стойност на форуърди, различни от посочените по т. 14а.2., се определя като се използва формулата по т. 12;

14б. Справедливата стойност на финансови инструменти допуснати до търговия на повече от един регулиран пазар, се определя по цени, оповестявани публично от регулирания пазар, на който управляващото дружество има осигурен достъп и финансовият инструмент е първоначално закупен.

15. Справедливата стойност на финансовите инструменти при неактивен пазар се определя, като се използват техники за оценяване. Техниките за оценяване включват използване на цени от скорошни и справедливи пазарни сделки между информирани и желаещи страни, справка за текущата справедлива стойност на друг актив, който е в значителна степен еквивалентен, и общоприети методи.

16. (Отм. с Реш. на СД № 258/16.04.2018 г.)

17. (Отм. с Реш. на СД № 258/16.04.2018 г.)

18. (Отм. с Реш. на СД № 258/16.04.2018 г.)

19. (Изм. с Реш. на СД № 436/18.12.2025 г.) **Финансовите активи, деноминирани в чуждестранна валута**, се преизчисляват в еврота равностойност, определена по централния курс на Българската народна банка, валиден за деня, за който се отнася оценката.

20. (Изм. с Реш. на СД № 258/16.04.2018 г.) **Последващата оценка на инструментите на паричния пазар**, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия, се определя:

а) По цена на затваряне на пазара в деня на оценката, обявена в електронна система за ценова информация на ценни книжа;

б) При невъзможност да се приложи начинът за оценка по подточка „а“ оценката се извършва по последна цена на сключена с тях сделка в рамките на последния 30-дневен период.

При невъзможност да се приложи т. 20, букви „а“ и „б“ както и за инструментите, които не се търгуват на паричния пазар или друго място за търговия, се използват следните формули:

Стойността на депозитния сертификат се определя по следната формула:

$$P_{CD} = \frac{MV}{\left[1 + \left(i \times \frac{d}{365}\right)\right]},$$

където: $MV = N \times \left[1 + \left(\frac{c}{100} \times \frac{d}{365}\right)\right]$

P_{CD} – стойността на депозитния сертификат;

MV – стойността на депозитния сертификат на падежа;

N – номинална стойност на депозитния сертификат;

d – брой дни от датата на преоценка до падежа;

i – дисконтов процент;

c – лихва, платима върху депозираната сума, посочена върху сертификата.

Краткосрочните държавни ценни книжа (съкровищни бонове) се оценяват по формулата:

$$P_{Tb} = N \left[1 - \left(i \times \frac{d}{365}\right)\right],$$

където: P_{Tb} – цената на съкровищния бон;

N – номинална стойност;

i – дисконтов процент;

d – брой дни от датата на преоценка до падежа.

Дисконтовата норма в горните формули се определя съгласно т. 9. а) или т. 9. б) от настоящите Правила.

21. Хипотези, при които Фондът ще определя справедлива цена на активи, по методология, различна от методологията, застъпена от т. 1 до т. 20 в настоящите Правила за оценка на активите:

- а) Фирма, в която Фондът има дялове, е свалена от търговия на регулиран пазар, няма сделки с издадените от нея ценни книжа на регулирани пазари или други места за търговия, липсват публични финансови отчети или друга финансова информация за определяне на справедлива цена по методологията от т. 1 до т. 20 в настоящите Правила за оценка на активите;
- б) Фирма, в която Фондът има дялове, обявена в ликвидация или в несъстоятелност;
- в) Фирма, в която Фондът е инвестирал като учредител с ангажимент за емитиране на ценни книжа на регулиран пазар или друго място за търговия, не е получила разрешение от съответния финансов регулатор и не е получила статут на публично дружество;
- г) Получаване на ликвидационни дялове под формата на имущество;
- д) Активи, придобити по силата на компенсационни договори, обезщетения, съдебни и извънсъдебни споразумения и решения, обезпечителни договори, които попадат в хипотезите от б. „а“ до б. „г“;
- е) За всички активи, описани от б. „а“ до б. „г“, се изготвя доклад до Съвета на директорите от съответните длъжностни лица на УД „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД, отговарящи за преоценката на активите на Фонда, в които се предлага методика за оценка и конкретна оценка на дадения актив, който не може да се оцени по методологията от т. 1 до т. 20 в настоящите Правила за оценка на активите. СД приема със свое решение оценката на съответния актив, като може да не се съобрази с предложението в доклада на съответните длъжностни лица на УД „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД. Така оценената справедлива цена на дадения актив се приема за валидна в рамките на 30 дни, като след всеки изминал 30-дневен период СД преразглежда отново оценката на съответния актив, ако той все още е в портфейла на Фонда.

Б. (Изм. с Реш. на СД № 258/16.04.2018 г.) Оценка на пасивите на Фонда

Стойността на пасивите е равна на сумата от балансовите стойности на краткосрочните и дългосрочните задължения по баланса. Задълженията, деноминирани във валута, се изчисляват по централния курс на Българската народна банка към датата на оценяване. Пасивите се оценяват съгласно приложимите счетоводни стандарти в момента на извършване на оценката.

В. (Изм. с Реш. на СД № 258/16.04.2018 г.) Определяне на нетната стойност на активите на фонда (общо и на един дял)

Нетната стойност на активите на Договорния фонд се изчислява, като от стойността на всички активи, оценени по реда на Правилата за оценка, се извади стойността на всички пасиви, изчислена съгласно раздел Б.

Нетната стойност на активите на един дял е равна на нетната стойност на активите на Договорния фонд, изчислена съгласно предходните разпоредби, разделена на броя на дяловете на фонда в обръщение към момента на това определяне.

Г. Ролята на одиторите на Фонда за оценка на портфейлите и определяне на НСА

Ролята на одиторите за оценка на портфейлите и определяне на НСА е да дадат одиторско мнение в съответствие със Закона за независимия финансов одит и професионалните изисквания на Международните одиторски стандарти, за това, че изготвяните от Управляващото дружество финансови отчети на Фонда не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия. Одитът включва проверка на базата на тестове на доказателствата относно сумите и оповестяванията, представени във финансовите отчети на Фонда и оценка на прилаганите счетоводни принципи и съществените оценки, направени от ръководството, както и цялостното представяне във финансовите отчети.

II. (Изм. с Реш. на СД № 258/16.04.2018 г.) (Изм. с Реш. на СД № 266/30.07.2018 г.) Процедура за определяне на нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Договорен фонд „Експат Глобални Облигации“

Тази процедура се основава на изискванията на закона и Правилата на Фонда. Управляващото дружество осъществява дейността по събиране и анализиране на всички документи и всяка информация, които ще послужат за определянето на нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Договорния фонд, както и за извършването на всички необходими счетоводни операции във връзка с тази дейност. Депозитарят гарантира, че нетната стойност на активите и нетната стойност на активите на един дял се изчислява от Управляващото дружество в съответствие със закона и правилата. Депозитарят осъществява общия контрол по спазване на закона, Правилата на Фонда и настоящите Правила при определяне на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Фонда.

1. (Изм. с Реш. на СД № 258/16.04.2018 г.) Лица, определящи и упражняващи контрол при определянето на НСА, НСА на един дял, емисионна стойност и цена на обратно изкупуване

Нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Фонда се изчисляват от отдел „Сетълмент и административно обслужване“ при спазване на настоящите Правила. Задължение на отдел „Сетълмент и административно обслужване“ е публикуването на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване.

2. Технология за определяне на НСА, НСА на един дял, емисионна стойност и цена на обратно изкупуване

2.1. (Изм. с Реш. на СД № 258/16.04.2018 г.) Нетната стойност на активите на Договорния фонд и нетната стойност на активите на един дял се определят за всеки работен ден при условията и по реда на настоящите Правила, съгласно действащото законодателство, Правилата и Проспекта за публично предлагане на дялове на Фонда. Отдел „Сетълмент и административно обслужване“ извършва оценка на портфейла на Фонда, определя нетната стойност на активите на Фонда, нетната стойност на активите на един дял, и изчислява емисионната стойност и цената на обратно изкупуване под контрола на Депозитаря.

Изчисляването на нетната стойност на активите за деня на оценката, или ден Т, се извършва от 09:00 до 12:00 часа българско време на следващия ден или ден Т+1. Ако за някой от пазарите този ден е неработен, се прилагат котировките, обявени към последния работен ден за съответния пазар. При изчисляването на нетната стойност на активите се извършва и начисляване на дължимите възнаграждения на Управляващото дружество и Депозитаря.

До 12:40 часа на ден Т+1, следващ деня Т, за който се изготвя оценката, се изчаква потвърждение от Депозитаря за правилността на така изчислените нетна стойност на активите, нетна стойност на активите на един дял, емисионна стойност и цена на обратно изкупуване на дяловете на Фонда (при констатирани нарушения се извършват корекции на несъответствията);

До края на работния ден Т+1, в който се извършва изчисляването на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Фонда отдел „Сетълмент и административно обслужване“ обявява тези данни на сайта на Управляващото дружество.

Поръчка за издаване на дялове от колективната инвестиционна схема или поръчка за обратно изкупуване на дялове се подава към управляващото Управляващото дружество всеки работен ден от 9:00 ч. до 16:00 ч. в офиса на „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД и останалите посочени контрагенти и се изпълнява съответно по цени, определени за най-близкия ден, следващ деня, в който е направена поръчката. Предвид горното изискване поръчките, подадени на ден Т, се изпълняват по емисионна стойност или цена за обратно изкупуване, които се основават на оценка на активите за ден Т, извършена на Т+1, или денят, следващ деня на поръчката. След одобряването на нетната стойност на активите от Депозитаря в деня Т+1, се пристъпва към изпълняване на подадените поръчки за записване и обратно изкупуване, подадени през ден Т.

Управляващото дружество използва програмен продукт при изчисляване на нетната стойност на активите, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване. Програмният продукт е свързан със счетоводната система на Фонда, което позволява залагане на макети за осчетоводяване на различните операции и последващо автоматично генериране на счетоводните записи, които се приемат в счетоводната система. Този тип свързаност елиминира двойното въвеждане на информация, както и допринася за избягването на грешки при повторно въвеждане. Софтуерът разчита дневните файлове на Българска фондова борса и ги включва в информационния масив на системата. На база на тези данни се изчислява ежедневно пазарната цена на позициите, търгувани на БФБ при съблюдаване на притежавания обем от съответните позиции в портфейла на Договорния фонд и при спазване на уредените в тези правила критерии за наличие на пазарна цена и се включва в нетната стойност на активите. Пазарните цени на другите активи ще бъдат импортирани по електронен път. Програмният продукт е с различни нива на достъп, което гарантира защита

на данните при изчисляване на НСА. Програмата съхранява данните, свързани с изчисляване на НСА, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване и позволява проверката им за предходни периоди.

Цялата документация и информация, използвана за определяне на нетната стойност на активите, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване се съхранява на хартиен и електронен носител от отдел „Сетълмент и административно обслужване“ минимум 5 години. Поради опасност от загубване по технически причини, тя се съхранява и на втори електронен носител.

2.2. (Отм. с Реш. на СД № 258/16.04.2018 г.)

III. Организация на дейността по оценка на портфейла и определяне на нетната стойност на активите на Фонда

1. (Изм. с Реш. на СД № 258/16.04.2018 г.) Съветът на директорите на Управляващото дружество „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД отговаря за приемането, изменението и допълнението на настоящите Правила. Управляващото дружество осъществява контрол за спазването и прилагането на Правилата от всички лица, които участват в изчисляването на нетната стойност на активите, включително отдел „Сетълмент и административно обслужване“ и Депозитаря. Ръководителят на отдел „Вътрешен контрол и нормативно съответствие“ на Управляващото дружество периодично извършва проверка за осъществяване на контрол на изчислената нетна стойност на активите, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Фонда, както и воденето на счетоводството, свързано с определянето на НСА. При констатиране на несъответствия със закона, Правилата или Проспекта за публично предлагане на дялове, това лице уведомява Съвета на директорите на Управляващото дружество.

Управляващото дружество има следните правомощия и отговорности при контролирането на дейността на отдел „Сетълмент и административно обслужване“ по оценяването на активите от портфейла на Фонда и определянето на нетната стойност на активите:

- Съветът на директорите на Управляващото дружество веднъж годишно ревизира процедурата за определянето на пазарна и справедлива стойност на активите на Фонда или при възникване на обстоятелства, свързани с пазара на финансови инструменти, които изискват това;
- При установяване на трайно или значително нарушаване на методите или процедурата за определяне на нетната стойност на активите или на контрола върху него, предприема съответните действия спрямо отговорния служител и/или Депозитаря, включително и за налагане на санкции и/или прекратяване на договорите с тях.

2. (Изм. с Реш. на СД № 258/16.04.2018 г.) Управляващото дружество взема решенията, свързани с определяне на НСА, НСА на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване съгласно действащото законодателство, Правилата и Проспекта на Фонда, и настоящите Правила. Отдел „Сетълмент и административно обслужване“ определя справедливата стойност на активите, и събира и анализира данните, необходими за осъществяване на тази дейност. Отделът отговаря и за получаването на пазарните котировки, броя на дяловете в обръщение и валутния курс за целите на изчисляване на

нетната стойност на активите. Отдел „Счетоводство“ извършва всички счетоводни операции във връзка с преоценката на активите.

3. (Изм. с Реш. на СД № 258/16.04.2018 г.) Депозитарят контролира изчисляването на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Фонда от страна на Управляващото дружество да се извършва в съответствие със ЗДКИСПКИ, актовете по прилагането му, Правилата и Проспекта на Фонда и настоящите Правила. Депозитарят проверява извършената оценка и определената нетна стойност и уведомява писмено Управляващото дружество за резултата от проверката до 12:40 часа в деня на оценката. В случай на констатирано нарушение, Депозитарят незабавно уведомява Управляващото дружество и изисква отстраняване на несъответствията. При установяване на разлика от повече от 0.5% от нетната стойност на активите на един дял при изчисляването им, Депозитарят уведомява КФН и Управляващото дружество. Депозитарят уведомява Управляващото дружество и изисква отстраняване на несъответствията. Управляващото дружество незабавно отстранява несъответствията и извършва необходимите уведомления.

IV. Основни правила за избягване на конфликти на интереси и за осигуряване на защита срещу разкриването на вътрешна информация

1. Установяването и избягването на конфликти на интереси се осъществява чрез:

1.1. (Изм. с Реш. на СД № 258/16.04.2018 г.) Разпределение на функциите и правомощията между Управляващото дружество, инвестиционните посредници и Депозитаря:

- Отдел „Управление на портфейли“ управлява портфейла на договорния фонд чрез инвестиционни решения и нареждания,
- Отдел „Сетълмент и административно обслужване“ осъществява продажбата и обратното изкупуване на дялове, а отдел „Счетоводство“ води счетоводството на Договорния фонд;
- Управляващото дружество сключва от името и за сметка на Договорния фонд договори с инвестиционни посредници, които изпълняват нарежданията на Управляващото дружество за изпълнение на инвестиционни решения, с изключение на случаите на първично публично предлагане или сделки с държавни ценни книжа извън регулиран пазар, както и сделки с ценни книжа по чл. 38, ал. 1, т. 5 от ЗДКИСПКИ;
- Управляващото дружество сключва от името и за сметка на Договорния фонд договор с Депозитаря за съхранение на паричните средства и ценни книжа на Фонда.

1.2. Стриктно спазване на инвестиционните ограничения, свързани с членовете на Съвета на директорите на Управляващото дружество и равнопоставено третиране на притежателите на дялове.

- Членовете на Съвета на директорите на Управляващото дружество не могат да инвестират средствата на Фонда в ценни книжа, издадени от самите тях или от свързани с тях лица.
- Членовете на Съвета на директорите на Управляващото дружество и други лица, които работят по договор за Управляващото дружество, и свързани с тях лица не могат да бъдат страна по сделки с Фонда, освен в качеството им на притежатели на негови

дялове при спазване на нормативни ограничения и правилата на Управляващото дружество.

- Членовете на Съвета на директорите на Управляващото дружество и другите лица, работещи по договор за него, при встъпване в длъжност или при започване на дейност за дружеството предоставят на ръководителя на отдела „Вътрешен контрол и нормативно съответствие“ информация за ценните книжа, притежавани от тях и/или от свързаните с тях лица. Информацията се предоставя и при всяко последващо придобиване или разпореждане с ценни книжа до края на работния ден, следващ деня на придобиването или разпореждането.
- Управляващото дружество се ръководи само от интересите на притежателите на дялове и осигурява справедливото им третиране, при което важат принципите за необлагодетелстване на един от тях за сметка на друг, еднакво третиране при равни условия, както и цялостно разкриване на необходимата информация за вземане на инвестиционно решение.

1.3. Отдел „Вътрешен контрол и нормативно съответствие“ на Управляващото дружество следи за спазването на нормативните изисквания и ограничения относно дейността на Фонда и при установяване на нарушения уведомява изпълнителния директор, който свиква Съвета на директорите за предприемане на необходимите мерки за отстраняване на нарушението.

2. Процедура за защита срещу разкриването на вътрешна информация и мерките, които се предприемат, за нейното осигуряване:

- Вътрешни Правила за дейността на Управляващото дружество уреждат вътрешната му организация и структура, и вътрешния контрол върху дейността му. Правилата определят и начина на съхранение на наличната при тях отчетност и информация, свързана с управлението на портфейла и определянето на нетната стойност на активите и гарантират тяхната защита срещу разкриването на информацията.
- Членовете на Съвета на директорите на Управляващото дружество, неговите служители и всички други лица, работещи за Управляващото дружество, не могат да разгласяват, освен ако не са оправомощени за това, и да ползват за облагодетелстване на себе си или на други лица факти и обстоятелства, засягащи наличностите и операциите по сметките за ценни книжа и за пари на клиенти на Управляващото дружество, както и всички други факти и обстоятелства, представляващи търговска тайна, които са узнали при изпълнение на служебните и професионалните си задължения. Всички лица при встъпване в длъжност или започване на дейност за Управляващото дружество подписват декларация за спазване на тайната.

Заклучителни разпоредби

§1. (Нов с Реш. на СД № 258/16.04.2018 г.) В случай на несъответствие между разпоредби на тези Правила и на нормативен акт, прилага се последният, без да е необходимо изменение в Правилата, освен ако това изрично не се предвижда от нормативния акт или тези Правила.

Съвет на директорите:

(Николай Василев)

(Никола Янков)

(Даниел Дончев)

(Глория Николова)

(Константина Пергелова – Околийска)